

FEDERALE OVERHEIDSDIENST ECONOMIE,
K.M.O., MIDDENSTAND EN ENERGIE

[C – 2022/15445]

10 JULI 2022. — Koninklijk besluit tot invoeging van hoofdstuk 7.22. van Boek 1 en tot wijziging van sommige delen van de Boeken 1 en 3, ingevoerd door het koninklijk besluit van 8 september 2019 tot vaststelling van Boek 1 betreffende de elektrische installaties op laagspanning en op zeer lage spanning, Boek 2 betreffende de elektrische installaties op hoogspanning en Boek 3 betreffende de installaties voor transmissie en distributie van elektrische energie

VERSLAG AAN DE KONING

Sire,

Het koninklijk besluit dat de Minister van Werk en de Minister van Energie aan u voorleggen, laat uwe Majesteit toe om een nieuw hoofdstuk 7.22. in deel 7 van boek 1 in te voegen en om sommige delen van de boeken 1 en 3 te wijzigen, ingevoerd door het koninklijk besluit van 8 september 2019 tot vaststelling van Boek 1 betreffende de elektrische installaties op laagspanning en op zeer lage spanning, Boek 2 betreffende de elektrische installaties op hoogspanning en Boek 3 betreffende de installaties voor transmissie en distributie van elektrische energie (in dit verslag “koninklijk besluit van 8 september 2019” genoemd).

I. Algemeen commentaar

De drie voormelde thematische boeken vormen sinds 1 juni 2020 de herstructurering van het Algemeen Reglement op de elektrische installaties, dat bindend werd verklaard door het koninklijk besluit van 10 maart 1981 voor de huishoudelijke installaties en sommige lijnen van transport en verdeling van elektrische energie en het koninklijk besluit van 2 september 1981 voor de elektrische installaties in inrichtingen gerangschikt als gevaarlijk, ongezond of hinderlijk en in inrichtingen beoogd bij artikel 28 van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming. De drie boeken bevatten dus de veiligheidsmaatregelen van toepassing op de elektrische installaties op zeer lage spanning, op laagspanning en op hoogspanning bestemd voor productie, omvorming, transport, verdeling of gebruik van elektrische energie voor zover de nominale frequentie van de stroom niet groter is dan 10.000 Hz.

Sinds de publicatie van de drie boeken wordt de herstructurering van de veiligheidsmaatregelen voortgezet om de voortdurende evolutie van de veiligheid van personen en goederen tegen de gevolgen van elektriciteit te verzekeren, en met name om aan de technologische evolutie van elektrische installaties te beantwoorden.

Gezien de klimatologische uitdagingen om de CO₂-uitstoot te verminderen en bijgevolg het groeiende aantal elektrische wegvoertuigen, was het dus noodzakelijk om de voeding van elektrische wegvoertuigen in het Algemeen Reglement op de elektrische installaties beter te omkaderen.

Tot nu toe moet de voeding van elektrische wegvoertuigen aan de veiligheidsmaatregelen van de algemene delen, hoofdstuk 7.101. (Voertuigen of aanhangwagens voor wegvervoer tijdens het stationeren) en deel 8 (afwijkingen van toepassing op de elektrische installaties uitgevoerd vóór 1 juni 2020) van boek 1 beantwoorden.

Dit nieuwe hoofdstuk vult dus de veiligheidsmaatregelen van de algemene delen van boek 1 aan voor de voeding van elektrische wegvoertuigen, d.w.z. de voeding van elk voertuig aangedreven door een elektromotor die stroom onttrekt aan een oplaadbaar energieopslagsysteem, voornamelijk bedoeld voor gebruik op de openbare weg. Dit conformeert zich nog sterker aan de veiligheidsmaatregelen van het geharmoniseerde document van het Internationaal Elektrotechnisch Comité IEC 60364-7-722 (*“Elektrische installaties op laagspanning – Deel 7-722: Eisen voor de bijzondere installaties en ruimten – Voeding van elektrische voertuigen”*) en zal zo in de toekomst voor een evolutie van dit hoofdstuk zorgen op basis van de internationale evolutie voor wat de voeding van elektrische wegvoertuigen betreft.

Wat het toepassingsgebied van dit nieuwe hoofdstuk betreft, beperkt dit zich tot de vaste conductieve laadinrichtingen bedoeld voor elektrische energieoverdracht en eventueel bedoeld voor het terugleveren van elektrische energie. Een laadinrichting wordt beschouwd als een vast aangesloten uitrusting of geheel van uitrustingen van de vaste installatie, die de functies vervullen die bestemd zijn voor het overbrengen van elektrische energie tussen een elektrisch voertuig en de elektrische bron. Bijgevolg valt de voeding van een elektrisch wegvoertuig door middel van een contactdoos (modus 1 en modus 2) onder de veiligheidsmaatregelen van de algemene delen en deel 8 (afwijkingen van toepassing op de elektrische installaties uitgevoerd vóór 1 juni 2020) van boek 1.

De wijzigingen van sommige delen van de boeken 1 en 3 zijn alleen een gevolg van dit nieuwe hoofdstuk (terminologie).

II. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1

Artikel 1 voegt een nieuw hoofdstuk 7.22. in boek 1 in.

Artikel 2

Artikel 2 voorziet;

1° enerzijds de toevoeging van een algemene definitie in deel 2 van boek 1 voor de elektrische stroombanen: “exclusief toegekende stroombaan”. Dit begrip wordt al in boek 1 gebruikt en werd hernomen gezien de verplichting van een toegekende stroombaan voor het verbindingspunt van een laadinrichting voor elektrisch voertuig;

2° anderzijds de uniforme aanpassing van de volgende termen in boek 1: “exclusief toegekende stroombaan” en “differentieelstroombeschermingsinrichting”.

Artikel 3

Artikel 3 voorziet de uniforme aanpassing van de volgende termen in boek 3: “exclusief toegekende stroombaan” en “differentieelstroombeschermingsinrichting”. Het gaat om een gevolg van de aanpassing van deze termen in boek 1 om de uniformiteit van de terminologie in de drie boeken te behouden.

Artikel 4

Artikel 4 bepaalt de overgangperiode vóór de inwerkingtreding van dit besluit. Het treedt in werking op de eerste dag van de derde maand die volgt op de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Artikel 5

Gezien de verdeelde bevoegdheid van het Algemeen Reglement op de elektrische installaties (de artikelen 13 en 14 van het koninklijk besluit van 8 september 2019), zijn de minister bevoegd voor Werk en de minister bevoegd voor Energie belast met de uitvoering van dit besluit.

III. Bespreking van het nieuwe hoofdstuk 7.22. van boek 1

Het nieuwe hoofdstuk 7.22. van boek 1 wordt ingevoegd in bijlage 1 van het koninklijk besluit van 8 september 2019. Dit nieuwe hoofdstuk wordt dus ingevoegd in deel 7 van boek 1: “Bepalingen voor bijzondere installaties en ruimten”. Het vult de algemene voorschriften van boek 1 aan, wat de voeding van elektrische wegvoertuigen betreft.

Afdeling 7.22.1.

Afdeling 7.22.1. bepaalt het toepassingsgebied van hoofdstuk 7.22. Dit beperkt zicht tot de vaste conductieve laadinrichtingen (d.w.z. fysieke verbinding tussen de laadinrichting en het elektrisch voertuig) bedoeld voor elektrische energieoverdracht en eventueel bedoeld voor het terugleveren van elektrische energie. De voorschriften hebben dus betrekking op het vaste deel van de stroombaan van een laadinrichting tot het verbindingspunt dat deel uitmaakt van de laadinrichting.

Hoofdstuk 7.22. is van toepassing op de laadinrichtingen voor elektrische wegvoertuigen waarvan hun uitvoering of hun vervanging vanaf de inwerkingtreding van hoofdstuk 7.22. wordt aangevangen. De bepalingen van boek 1 met uitzondering van hoofdstuk 7.22. mogen derhalve van toepassing blijven op:

1° enerzijds de bestaande laadinrichtingen voor elektrische wegvoertuigen;

2° anderzijds de laadpalen voor elektrische wegvoertuigen in uitvoering (project of werken) bij de inwerkingtreding van hoofdstuk 7.22. en waarvoor de gelijkvormigheidscontrole vóór de ingebruikname nog moet plaatsvinden.

De plaatsing van deze laadinrichtingen mag nog aan de veiligheidsmaatregelen van de algemene delen, hoofdstuk 7.101. (Voertuigen of aanhangwagens voor wegvervoer tijdens het stationeren) en deel 8 (afwijkingen van toepassing op de elektrische installaties uitgevoerd vóór 1 juni 2020) van boek 1 beantwoorden. Nochtans voorziet afdeling 7.22.1. de mogelijkheid om ze aan de voorschriften van hoofdstuk 7.22. aan te passen. Voor de bestaande laadinrichtingen zal een nieuwe gelijkvormigheidscontrole vóór de ingebruikname dus noodzakelijk zijn gezien de aanpassing als een belangrijke wijziging moet worden beschouwd. Voor de laadinrichtingen in uitvoering moet de aanvrager van de controle bij de gelijkvormigheidscontrole vóór de ingebruikname vermelden of het erkend organisme belast met de controle hoofdstuk 7.22. al dan niet moet toepassen. Deze informatie moet in het controleverslag door het erkend organisme belast met de controle worden vermeld. De mededeling of hoofdstuk 7.22. al dan niet van toepassing is en de bepaling van de aanvangsdatum van de uitvoering van het project of de werken vallen onder de verantwoordelijkheid van de aanvrager van de controle.

De voeding van een elektrisch wegvoertuig door middel van een contactdoos (modus 1 en modus 2) valt onder de veiligheidsmaatregelen van de algemene delen en deel 8 (afwijkingen van toepassing op de elektrische installaties uitgevoerd vóór 1 juni 2020) van boek 1.

Afdeling 7.22.2.

Afdeling 7.22.2. geeft de definitie van sommige specifieke termen die in hoofdstuk 7.22. worden gebruikt, zoals bijvoorbeeld elektrisch wegvoertuig, laadinrichting voor elektrisch voertuig.

Afdeling 7.22.3.

Afdeling 7.22.3. somt algemene principes betreffende de plaatsing van laadinrichtingen op:

1° verplichting van een vaste aansluiting op de elektrische installatie;

2° verplichting van een afzonderlijke stroombaan voor elk verbindingspunt van een laadinrichting;

3° de mogelijke opstellingsplaats van de beschermingsinrichtingen (in de elektrische installatie, in de laadinrichting of een combinatie van beide).

Niet-limitatieve afbeeldingen geven ter verduidelijking enkele mogelijke configuraties op basis van algemene principes weer.

Afdeling 7.22.4.

Afdeling 7.22.4. bepaalt de beschermingsmaatregelen tegen onrechtstreekse aanraking die kunnen worden uitgevoerd:

1° de passieve maatregelen zonder automatische onderbreking van de voeding; toepassing van de bescherming door middel van een veiligheidsscheiding van de stroombanen overeenkomstig punt c. van onderafdeling 4.2.3.3.;

2° de actieve maatregelen met automatische onderbreking van de voeding: toepassing van de TT-, TN-S- of IT-netsystemen. Elk verbindingpunt in wisselstroom moet door een differentieelstroombeschermingsinrichting van ten hoogste 30mA beschermd worden. De werking van deze inrichting moet bij een fout met gelijkstroomcomponenten worden verzekerd, zoals bijvoorbeeld een inrichting type B, een inrichting type A samen en in coördinatie met een detectieapparaat voor residuele gelijkstroom van 6mA. Bij de toepassing van een IT-netsysteem, moet eveneens een toestel voor permanente isolatiecontrole worden voorzien overeenkomstig punt d van onderafdeling 4.2.3.4. Twee afwijkingen worden ook voorzien bij de toepassing van dit netsysteem voor wat de differentiële bescherming en de isolatiecontrole betreft.

Afdeling 7.22.4. bepaalt ook de beschermingsmaatregelen tegen overstroom. De algemene maatregelen van hoofdstuk 4.4. van boek 1 zijn van toepassing (overbelasting en kortsluiting). Een afwijking wordt voorzien voor de laadinrichtingen uitgerust met meerdere verbindingpunten die niet tegelijkertijd werken. Een gemeenschappelijke bescherming die aan de verschillende verbindingpunten wordt aangepast, wordt toegelaten.

Afdeling 7.22.5.

Afdeling 7.22.5. bepaalt de keuze en de uitvoering van het elektrisch materieel. Er moet rekening worden gehouden met de uitwendige invloeden van de plaats van de laadinrichting (hoofdstuk 2.10.). Sommige bijkomende maatregelen worden vastgelegd of moeten worden genomen:

1° de beschermingsgraad van de laadinrichtingen geïnstalleerd in openlucht (ten minste IP44);

2° de bescherming tegen mechanische belastingen veroorzaakt door elke redelijkerwijs te verwachten aanrijding (technische en/of organisatorische maatregelen te voorzien).

In geval een noodonderbreking van de elektrische voeding noodzakelijk is, vereist afdeling 7.22.5. ook de plaatsing van een elektrische noodonderbreking met lastscheidingsfunctie overeenkomstig punt c van onderafdeling 5.3.3.1. Deze onderbreking moet alleen worden voorzien voor het geheel van laadinrichtingen die worden voorzien van een gemeenschappelijke voeding en die zijn geïnstalleerd in een gebouw (gemeenschappelijke parkeerplaats). Het bedieningsorgaan van deze noodonderbreking wordt zichtbaar opgesteld, duidelijk gesignd, is gemakkelijk bereikbaar en vlot bedienbaar. Elke voertuigeninrit naar de parkeerplaats wordt voorzien van een bedieningsorgaan die deze onderbreking kan activeren. In afwijking van deze verplichting betreffende de opstellingsplaats van het bedieningsorgaan wordt er voorzien dat de opdrachtgever vóór het ontwerp en de uitvoering van de installatie altijd een andere opstellingsplaats kan bepalen in overleg met de brandweer. Er wordt vereist dat het advies van de brandweer in het dossier van de elektrische installatie wordt bewaard.

Afdeling 7.22.5. geeft ook enkele vereisten weer in verband met de plaatsing van laadinrichtingen en de bijhorende parkeerplaats en in verband met de laadinrichtingen bedoeld voor het terugleveren van elektrische energie in de stroomopwaartse elektrische installatie. In dit laatste geval zijn de veiligheidsmaatregelen van de algemene delen van boek 1 van toepassing en is het verplicht om de betrokken laadinrichtingen en de borden die erdoor gevoed worden te identificeren.

IV. Bespreking van het advies van de Raad van State

Dit ontwerp van koninklijk besluit werd voorgelegd aan de Raad van State voor advies. De Raad van State leverde op 25 mei 2022 advies 71.421/3 af met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

De Raad van State herinnert overeenkomstig zijn advies 65.788/3 van 26 april 2019 dat het nog steeds raadzaam is om te voorzien in een deugdelijke rechtsgrond voor het koninklijk besluit van 8 september 2019 tot vaststelling van de drie boeken van het Algemeen Reglement op de elektrische installaties wat betreft andere leidingen dan leidingen die dienen voor het overbrengen van elektrische energie. Wat betreft deze commentaar verwijzen we enerzijds naar ons antwoord dat werd uitgebracht in het verslag aan de Koning bij het voormelde koninklijk besluit van 8 september 2019 en anderzijds naar de commentaar 3.2. van het advies van de Raad van State op dit ontwerp van koninklijk besluit tot invoeging van hoofdstuk 7.22. van Boek 1 en tot wijziging van sommige delen van de Boeken 1 en 3: *“Aangezien het nieuwe hoofdstuk betrekking heeft op de stroombelevering van elektrische voertuigen en op de teruglevering aan het net vanuit die voertuigen, en niet op de bedrading in die voertuigen, kan worden aangenomen dat de regeling betrekking heeft op “elektrische lijnen” in de zin van artikel 21, 1°, van de wet van 10 maart 1925. De overige wijzigingen hebben eveneens betrekking op dergelijke elektrische lijnen.”*

Dit ontwerp van koninklijk besluit houdt rekening met de opmerkingen van punt 4 van het advies van de Raad van State betreffende het onderzoek van de tekst van de aanhef.

Wij hebben de eer te zijn,

Sire,
van Uwe Majesteit,
de zeer eerbiedige
en zeer getrouwe dienaars,

De Minister van Werk,
P.-Y. DERMAGNE

De Minister van Energie,
T. VAN DER STRAETEN
